

DREPTURILE MELE

Convenția cu privire la Drepturile Copilului conține 54 articole. Articolele care nu au fost incluse în această versiune prescurtată explică modul în care adulții și guvernele țărilor trebuie să colaboreze pentru a asigura tuturor copiilor drepturile lor.

Discută despre Convenție cu prietenii, colegii, părinții, profesorii. Vorbindu-le altora despre drepturile copilului, vei ajuta și alți copii. Cu cât mai mulți oameni vor înțelege că toți copiii au drepturi, cu atât mai mulți copii vor crește sănătoși, protejați și liberi.

DACĂ DOREȘTI SĂ AFLI MAI MULTE DESPRE DREPTURILE COPILULUI, TE POȚI ADRESA LA URMĂTOARELE ORGANIZAȚII:

- Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) **220034**
- Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, mun. Chișinău **242743; 242702**
- Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova **234800**
- Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC) **716598; 747813**
- Institutul de Reforme Penale, linia fierbinte **212313**
- Centrul Național de Resurse pentru Tineri **211605; 238891**
- Centrul Național de Prevenirea a Abuzului față de Copii (CNPAC); Centrul de Asistență Psihosocială a Copilului și Familiei "AMICUL" **758806; 756787**



Centrul de Informare și Documentare
privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC)



DREPTURILE MELE

- Am dreptul la viață și dezvoltare
- Pot să-mi exprim liber opinia și să particip
- Eu sunt protejat de violență și discriminare
- Interesele mele trebuie să fie luate în considerare în primul rând

Reprezentanța UNICEF în Moldova



ȘTIAI CĂ AI DREPTURI?

Drepturile tale sunt ceea ce ți se permite să faci și ceea ce alții trebuie să facă pentru a-ți asigura sănătatea, bunăstarea și dezvoltarea armonioasă. Fiecărui drept al tău îi corespunde o responsabilitate a celorlalți de a-ți respecta dreptul. Fiindcă toate persoanele au anumite drepturi, și tu ai responsabilitatea de a le asigura drepturile lor.

Convenția cu privire la Drepturile Copilului este legea internațională care include setul complet de drepturi ale copilului. Acest document a fost adoptat la 20 noiembrie 1989 de Adunarea Generală a Națiunilor Unite și a fost ratificat de Parlamentul Republicii Moldova, ceea ce înseamnă că prevederile lui se aplică și în țara noastră.

Fiecare articol al Convenției conține unul din drepturile tale. Toate articolele sunt strâns legate între ele și nu pot fi luate în considerare separat. Convenția se întemeiază pe 4 principii generale:

- Respectarea drepturilor tuturor copiilor fără nici un fel de discriminare (art. 2)
- Interesele superioare ale copilului prevalează în orice acțiune cu privire la copii (art. 3)
- Dreptul copilului la viață, supraviețuire și dezvoltare (art. 6)
- Respectarea opiniei copilului, posibilitatea de a fi ascultat (art. 12)

Articolul 37

Chiar dacă greșești cu ceva, nimeni nu are voie să-ți aplice pedepse care te umilesc, te pot răni sau îți pot face vreun rău. Pedepsa cu închisoare ți se poate aplica numai în cazuri excepționale. Dacă ești dus la închisoare, ai dreptul la îngrijire specială și vizite regulate ale membrilor familiei tale.

Articolul 38

Ai dreptul la protecție pe timp de război. Dacă ai mai puțin de 18 ani, nimeni nu are dreptul să te impună să te înrolezi în forțele armate sau să participi la acțiuni militare.

Articolul 39

Ai dreptul la ajutor special dacă ai devenit victimă a violenței, neglijării sau altei forme de maltratare.

Articolul 40

Ai dreptul la ajutor și protecție specială dacă ești învinuit de încălcarea legii. La audierea ta trebuie să asiste avocatul, părinții și un profesor. Poliția și judecătorii trebuie să aibă o atitudine respectuoasă față de tine și să se asigure că tu înțelegi ceea ce se întâmplă.

Articolul 41

Ai dreptul să te bucuri de cea mai bună protecție. Astfel, dacă legile țării în care trăiești îți acordă mai multe drepturi decât Convenția, atunci, în privința ta, se aplică legile țării tale.

Articolul 42

Toți adulții și copiii trebuie să știe despre existența acestei Convenții. Ai dreptul să primești informații despre drepturile tale și adulții trebuie să cunoască care sunt ele.

Articolul 29

Educația pe care o primești are ca scop dezvoltarea personalității tale, a talentelor și abilităților tale fizice și mintale, a întregului tău potențial. Educația pe care o primești trebuie să te pregătească pentru o viață responsabilă și pașnică într-o societate liberă în care sunt înțelese și respectate drepturile omului și în care este protejat mediul înconjurător.

Articolul 30

Ai dreptul să folosești cultura, religia și limba ta, dacă aparții unei minorități rasiale, naționale, religioase sau lingvistice.

Articolul 31

Ai dreptul la joacă și odihnă, să faci sport, muzică și artă.

Articolul 32

Ai dreptul la protecție împotriva muncii care pune în primejdie sănătatea și educația ta.

Articolul 33

Ai dreptul să fii protejat împotriva consumării și comercializării drogurilor.

Articolul 34

Ai dreptul la protecție împotriva violenței sexuale. Aceasta înseamnă că nimeni nu poate face cu corpul tău ceva ce nu dorești (de ex.: să te atingă, să te filmeze, să te fotografieze sau să te impună să spui lucruri pe care nu dorești să le spui).

Articolul 35

Nimeni nu are dreptul să te răpească sau să te vândă.

Articolul 36

Ai dreptul să fii protejat de orice fel de intervenție în viața ta privată. Activitățile pe care le desfășori nu trebuie să dăuneze bunăstării și dezvoltării tale.

CONVENȚIA privind Drepturile Copilului

Articolul 1

Toate persoanele cu vârsta până la 18 ani sunt considerate copii și se bucură de toate drepturile înscrise în această Convenție.

Articolul 2

Ai dreptul la protecție față de discriminare. Aceasta înseamnă că trebuie să-ți fie asigurate toate drepturile, indiferent de sex, naționalitate, culoarea pielii, religie sau limba pe care o vorbești, indiferent dacă ai anumite necesități speciale, ești sărac sau bogat.

Articolul 3

Toți adulții și guvernul trebuie să acționeze în interesul copiilor și să facă ceea ce este mai bine pentru copii.

Articolul 6

Ai dreptul la viață. Adulții și guvernul trebuie să-ți asigure, în toată măsura posibilului, supraviețuirea și dezvoltarea ta.

Articolul 7

Ai dreptul la nume și cetățenie. Atunci când te naști, numele tău, numele părinților tăi și data nașterii tale trebuie să fie înscrise în certificatul tău de naștere. Ai dreptul să-ți cunoști părinții și să fii crescut de ei.

Articolul 8

Ai dreptul să-ți păstrezi identitatea (numele, cetățenia și relațiile familiale) și, în cazul în care ai fost lipsit de ea, să-ți fie restabilită.

Articolul 9

Ai dreptul să locuiești împreună cu părinții tăi, cu excepția cazului când aceasta nu este bine pentru tine (de ex. în cazul în care părinții tăi te maltratează sau nu au grijă de tine). Dacă părinții tăi vor decide să trăiască separat, tu vei locui cu unul din ei. În acest caz ai dreptul să menții contactul cu ambii părinți și nimeni nu are voie să-ți interzică acest lucru sau să te împiedice să te vezi cu ei.

Articolul 10

Dacă tu și părinții tăi locuiți în țări diferite, ai dreptul ca familia ta să se reunească pentru a trăi în aceeași țară.

Articolul 11

Ai dreptul la protecție împotriva răpirii, iar dacă aceasta s-a întâmplat, guvernul trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru a te elibera.

Articolul 12

Ai dreptul să-ți expui opinia în orice chestiune care te privește și adulții trebuie să o accepte cu toată seriozitatea și să o ia în considerare.

Articolul 13

Ai dreptul să primești orice informație și să-ți exprimi gândurile prin intermediul artei, în scris sau oral, cu excepția cazului în care aceasta încalcă drepturile altora.

Articolul 14

Ai dreptul să gândești cum dorești, precum și să-ți alegi religia pe care o dorești. Părinții tăi trebuie să te ajute să iei decizia corectă.

Articolul 15

Ai dreptul să te întâlnești cu alți oameni, să prietenești, precum și să crezi sau să te alături la diferite cluburi sau asociații, cu excepția cazurilor în care aceasta încalcă drepturile altora.

Articolul 16

Tu ai dreptul la intimitate și la protecția vieții personale. De exemplu, tu poți avea o agendă personală pe care alții nu au voie să o citească.

Articolul 17

Ai dreptul să cauți și să obții informații din diferite mijloace de informare – radio, ziare, televiziune etc. De asemenea, ai dreptul la protecție de informația care ar putea să-ți dăuneze.

Articolul 18

Ambii părinți sunt responsabili pentru educația și dezvoltarea ta și ei trebuie să facă ceea ce este mai bine pentru tine.

Articolul 19

Ai dreptul la protecție de violență și maltratare. Nimeni nu are dreptul să-ți facă vreun rău, chiar și părinții tăi.

Articolul 20

Dacă nu ai părinți sau viața și integritatea ta nu sunt în siguranță cu părinții tăi, atunci ai dreptul la protecție și ajutor special din partea guvernului.

Articolul 21

Ai dreptul la cea mai bună îngrijire în cazul înfierii. Înfierea poate fi înfăptuită exclusiv în interesul suprem al tău.

Articolul 22

Ai dreptul la protecție socială și ajutor dacă ești refugiat. Refugiat este persoana care a fost nevoită să-și părăsească țara pentru că viața i-a fost pusă în primejdie.

Articolul 23

Dacă ai deficiențe fizice sau psihice, ai dreptul la îngrijire și educație specială pentru a te ajuta să te dezvolti și să ai o viață activă.

Articolul 24

Ai dreptul la ajutor medical de o calitate cât mai bună posibil și la informația care te va ajuta să-ți păstrezi sănătatea.

Articolul 27

Ai dreptul la un nivel bun de viață. Părinții tăi și guvernul au responsabilitatea să-ți asigure totul de ce ai nevoie: hrană, îmbrăcăminte, o locuință decentă etc.

Articolul 28

Ai dreptul la educație. Educația primară trebuie să fie gratuită și obligatorie.